

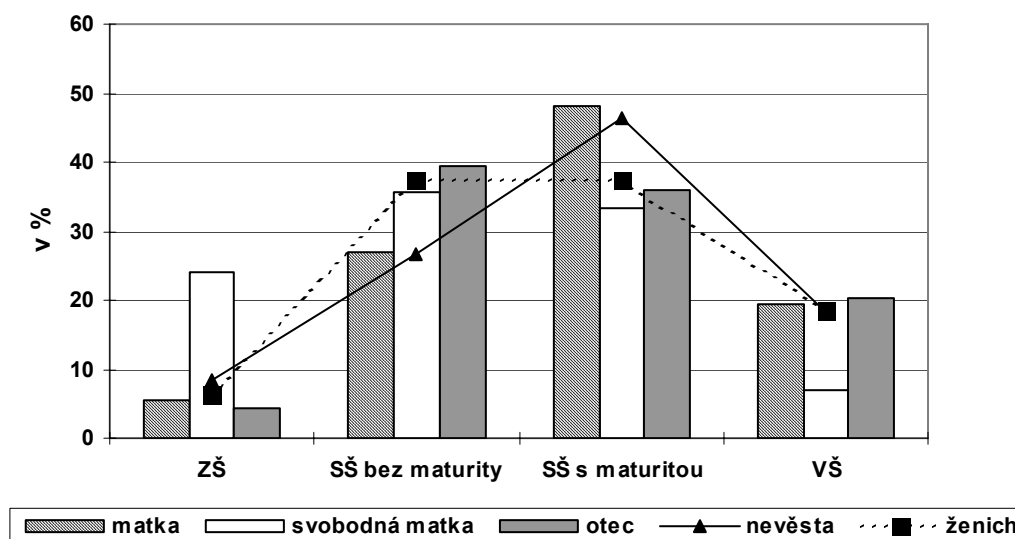
II. Vzdělání matek

Vzdělanostní úroveň rodičů má podobnou strukturu jako u snoubenců, nicméně je nižší podíl mužů i žen se základním a vyšší s vysokoškolským vzděláním. Také je větší zastoupení matek se středoškolským vzděláním s maturitou a vyučených otců než je tomu u snoubenců.

Mezi vzdělanostní strukturou rodičů, snoubenců a celkové populace ve věku 25-34 let, kam patří většina novomanželů i rodičů novorozenců (průměrný věk matky při narození prvního dítěte v roce 2006 činil 26,9 let) lze najít v údajích za rok 2006 určité odlišnosti. Z 845,6 tis. žen ve věku 25-34 let jich 6,3 % má nejvýše základní vzdělání, 33,4 % je vyučených bez maturity, 44,4 % složilo maturitu a 15,8 % dosáhlo vysokoškolského vzdělání. Vzdělanostní struktura nevěst je příznivější než ve věkové skupině 25-34 let (viz. předchozí kapitola) vzhledem k vyššímu zastoupení středoškolaček s maturitou a vysokoškolaček. Ještě vyšší úroveň vzdělání dosahují matky, když ve 2/3 případů mají alespoň střední vzdělání s maturitou. Vzdělanostní situace u svobodných matek je odlišná, když 59,7 % z nich nemá maturitu a vysokoškolaček je pouze 7,1 %.

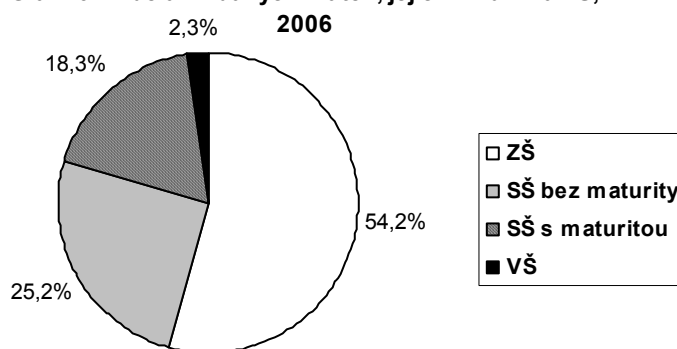
Otcové se od ženichů odlišují vyšším podílem vysokoškoláků (20,3 % otců a 18,6 % ženichů), z mužů ve věkové skupině 25-34 má VŠ 14,7 %. Zastoupení středoškolského vzdělání bez maturity, které je v mužské populaci ve věku 25-34 let dominantní (45,2%), je mezi otci nižší (39,6%) a u ženichů dokonce předstíženo středoškolským vzděláním s maturitou (37,4 % bez a 37,5 % s maturitou).

Graf 45: Vzdělání rodičů a novomanželů, 2006

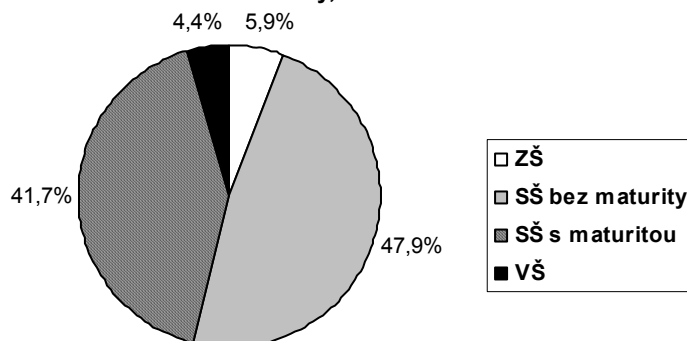
V párech, kde otec ukončil vzdělávání základní školou, převažují matky stejné úrovně vzdělání. Rodičky, které přeskočily manžela se základním vzděláním o více než jednu vzdělanostní skupinu, tvoří čtvrtinu, vysokoškolačky pouhých 2,3 %.

Graf 46: Vzdělání vdaných matek, jejichž muž má ZŠ,

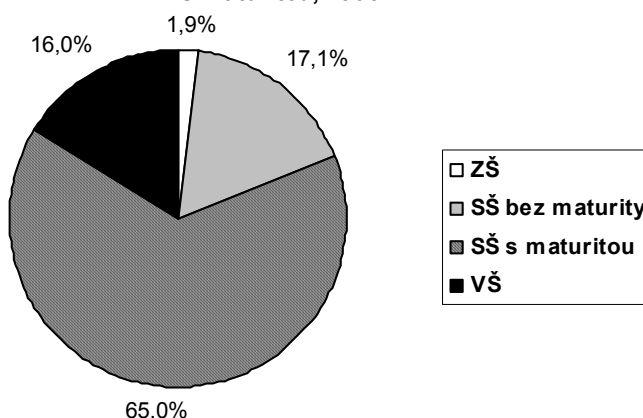
Vyučení muži jsou nejsilnější vzdělanostní skupinou mužů i mezi čerstvými otci. Jak je patrné z grafu, úroveň vzdělání jejich manželek se dostane mimo středoškolskou jen v desetině případů. Párů, kdy muž má vyšší vzdělání než žena je mezi čerstvými vyučenými otci jen 5,9%.

Graf 47: Vzdělání vdáných matek, jejichž muž má SŠ bez maturity, 2006

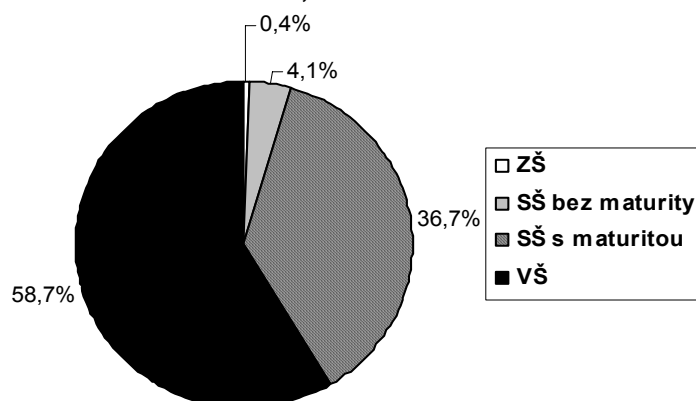
Novopečení otcové s maturitou mají v téměř 2/3 případů manželku se stejnou úrovní vzdělání. Vyučené i vysokoškolačky dosahují srovnatelných podílů, žen se základním vzděláním najdeme u otců s maturitou jen 1,9 %.

Graf 48: Vzdělání vdáných matek, jejichž muž má SŠ s maturitou, 2006

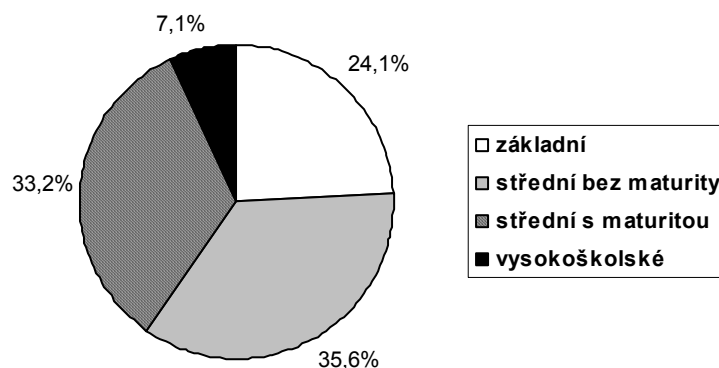
Otcům s vysokoškolským vzděláním zřídka kdy porodí potomka žena, která nemá alespoň maturitu (jen ve 4,5 % případů). Vysokoškolačky rodí děti otcům vysokoškolákům v 58,7 % případů.

Graf 49: Vzdělání vdáných matek, jejichž muž má VŠ, 2006

V případě dětí narozených mimo manželství mají matky téměř v 60 % případu vzdělání bez maturity.

Graf 50: Vzdělání matek mimomanželských dětí, 2006

Matkám se základním vzděláním se narodí 11,6 % z celkového počtu dětí a z těchto dětí je 69 % narozeno mimo manželství. Středoškolačkám bez maturity se narodí 29,9 % z celkového počtu novorozenců a 39,7 % dětí vyučených žen je mimomanželských. Ženám se středoškolským vzděláním s maturitou se narodí 43,1 % z celkového počtu dětí, podíl mimomanželských dětí v této vzdělanostní skupině matek činí 25,7 %. Rodičkám s VŠ se narodí 15,4 % novorozenců, podíl dětí narozených u vysokoškolaček mimo manželství je 15,3 %.

Mimo manželství se narodí třetina dětí. Podíly mimomanželských dětí mezi vzdělanostními skupinami matek s rostoucí úrovní vzdělání klesají: od 69 % u žen se základním vzděláním, přes 39,7 % u vyučených a 25,7 % u SŠ s maturitou, po 15,3% u matek vysokoškolaček.

Tabulka 5: Vzdělání matek a podíly nemanželských dětí ve vzdělanostních skupinách matek a podíly vzdělanostních skupin matek na celkovém počtu nemanželských dětí

Vzdělání matek (2006)	celkem	v %	v tom		podíl nemanž.
			nemanž.	v %	
ZŠ	12 318	11,6	8 495	24,1	69,0
SŠ bez maturity	31 603	29,9	12 556	35,6	39,7
SŠ s maturitou	45 635	43,1	11 712	33,2	25,7
VŠ	16 275	15,4	2 496	7,1	15,3
celkem	105 831	100,0	35 259	100,0	33,3

Stručné shrnutí:

Při porovnání distribuce mužů do vzdělanostních skupin jsou mezi novomanželi více zastoupeni muži se základním a středním vzděláním s maturitou, děti mají častěji vyučení a vysokoškoláci.

Vzdělanostní struktura nevěst a matek z úplných rodin má podobné rozdělení, nevěst je o 3,1 procentního bodu více mezi ZŠ, o 1,7 procentního bodu méně u SŠ s maturitou a o 1,1 bod u vysokoškolaček, ovšem situace u svobodných matek je odlišná, téměř 60 % dětí mimo manželství se narodí matkám s maximálně středoškolským vzděláním bez maturity.

Srovnání vzdělanostních skupin párů u novomanželů a čerstvých rodičů neukazuje výrazné změny v distribuci vzdělanostních kategorií. Rozdíly vyšší než 1 procentní bod jsou ve prospěch snoubenců v případě ZŠ + ZŠ (o 1,3 p. b.) a ženich SŠ + nevěsta SŠ (o 1,5 p. b.). U rodičů jsou

v porovnání se snoubenci výše zastoupeny kombinace muž vyučený + žena SŠ (3,6 p. b), oba vysokoškoláci (1,6 p. b.) a muž SŠ + žena vyučená (o 1,1 p. b.).